

*Tárczy Edit Zsuzsanna önkormányzati referens,
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
Törvényességi Felügyeleti Főosztály*

A fogyasztók jogairól szóló irányelv implementálása az Unió egyes tagállamaiban

Bevezetés

A fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU irányelv¹ rendelkezéseit a tagállamoknak 2013. december 13-ig kell implementálniuk. Németország már eleget tett e kötelezettségének, az Egyesült Királyság a megalkotandó jogszabállyal kapcsolatos konzultáció eredményeit összegzi, Írország pedig jelenleg még csak az irányelv egyes részeire koncentrálnak. A cikk röviden bemutatja a három ország vonatkozó jogalkotását.

I. Németország

I.1. A fogyasztói jogok erősítése

2012 márciusában elfogadásra került az elektronikus kereskedelem területén előforduló, ún. „költéscsapdákra” szóló törvényjavaslat. A törvény 2012. augusztus 1-jén hatályba lépett. A jogszabály megalkotásának fő célja a fogyasztói jogok megerősítése volt. Ennek érdekében a jogalkotó a rendelkezésekkel implementálta a 2011/83/EU irányelvet. Ezen belül a szóban forgó törvény átvette a 8. cikkben foglaltakat (is), azaz a távollévők között kötött szerződések – irányelvben rögzített - formai követelményeinek teljesítését írta elő a kereskedők számára – különös tekintettel az információszolgáltatásra.² Ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy a törvény által bevezetett új rendelkezések figyelmen kívül hagyhatóak, amennyiben az adott szerződést ajánlat (és annak elfogadása) alapján kötötték meg.

Mielőtt a fogyasztók számára elérhetővé válna a „rendelés” gomb, a kereskedő köteles számukra az alábbiakról információkat szolgáltatni:

- a termék lényeges tulajdonságairól,
- a szerződés minimális időtartamáról, amennyiben a szerződés tárgya állandó, vagy rendszeresen ismétlődő szerződéses magatartás/teljesítés,

¹ Az Európai Parlament és Tanács 2011/83/EU irányelve a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről
HL L 304/64 2011.11.22.

² Dr. Bensing, Viola: German Parliament Adopts New Act on the Protection of Consumers against „Cost Traps” on. <http://www.olswang.com/articles/2012/03/new-act-on-the-protection-of-consumers-on-the-internet/> (2012. július 18.)

- a teljes árról,
- a szállítási költségről.

A törvény értelmében jelenleg a kereskedők már kötelesek biztosítani, hogy a fogyasztók egyértelmű és érthető módon ismerjék meg az információkat. Arról is gondoskodniuk kell, hogy - közvetlenül a szerződés megkötése előtt - a fogyasztók számára az információk láthatóak és hangsúlyozottak legyenek. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a szóban forgó információkat közvetlenül a „rendelés” gomb fölé kell helyezni, és rögzíteni kell, hogy a gomb alatt olvasható információk nem elegendőek (a tájékozott üzleti döntés meghozatalához).

Ezen túl a gomb elnevezésének tükröznie kell, hogy a kattintással a fogyasztó fizetésre kötelezi magát. Olyan kifejezések, mint „folytassa”, „regisztráljon”, vagy „rendelje meg” nem tesznek eleget ennek a követelménynek.

Az online aukciós oldalak azonban kivételt képeznek a szabályok alól. Így ha a fogyasztó maga dönti el, hogy milyen áron kívánja megvásárolni az adott terméket, akkor a teljes árat nem kell feltüntetni, elegendő csupán a fogyasztó által megjelölt legmagasabb árat közzétenni.

A fent említett gomb kapcsán pedig – az online aukciós oldalak esetében – a „licitál” vagy „licit megerősítése” elnevezések használata is megfelelőnek minősül.

A gomb törvénynek megfelelő elnevezése meglehetősen fontos tényező, ugyanis a vonatkozó rendelkezések megszegése esetén a teljes szerződés érvénytelennek tekintendő.

Ugyanakkor ez a jogkövetkezmény ellentétes a 2011/83/EU irányelvvel, mivel az csak azt tartalmazza, hogy amennyiben a kereskedő nem látta el a gombot megfelelő, egyértelműen megfogalmazott felirattal – ami jelzi a fizetési kötelezettséget – akkor a szerződés – vagy a megrendelés – a fogyasztót nem köti.³

Minthogy az irányelvtől csak kifejezett felhatalmazás esetén lehet eltérni az implementálás során, így a német törvény szóban forgó rendelkezését módosítani kell majd, legkésőbb a 2011/83/EU irányelv átültetése miatt (aminek határideje: 2013. december 13.).⁴

I.2. A fogyasztói jogok erősítése – a Bíróság részéről

A 2011/83/EU irányelv – és annak német implementálása – kapcsán meg kell említeni, hogy a távollévők között kötött szerződésekről szóló 97/7/EK irányelv (melyet az előbbi irányelv hatályon kívül helyez) vonatkozásában az Unió Bírósága leszögezte, hogy az információk láthatósága és hangsúlyozott volta nem biztosított, ha az érintett vállalkozás csak a honlapjára mutató hiperlinken keresztül teszi hozzáférhetővé az előírt információkat.

Az alapul szolgáló ügyben tulajdonképpen az volt a központi kérdés, hogy hogyan kell értelmezni a 97/7/EK irányelv 5. cikke (1) bekezdéséből⁵ a „közölték” és a „meg kell kapnia” (pontosabban utóbbi kapcsán a „megkapta” kifejezést) kifejezéseket.

A Bíróság szerint – mivel a két említett kifejezést sem az irányelv, sem pedig a releváns dokumentumok nem határozzák meg – az általános nyelvhasználatban elfogadott szokásos jelentéseket kell alapul venni.

³ 2011/83/EU irányelv III. fejezet 8. cikk (2) bek.

⁴ Ewald, Konstantin: Strengthening of consumer rights – The „Button Solution” – Why e-commerce businesses should take a closer look. http://spielerecht.de/wp-content/uploads/2009/08/1024443_1.pdf (2013. január 26.)

⁵ „A fogyasztónak írásban vagy más, olyan tartós hordozófelületen (...) meg kell kapnia (...) információkat a szerződés végrehajtása során megfelelő időben, (...) amennyiben a szerződés megkötését megelőzően nem közölték már ezeket az információkat a fogyasztóval (...). Minden esetben meg kell adni a következőket (...).” Az Európai Parlament és Tanács 97/7/EK irányelve a távollévők között kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről 5. cikk (1) bek.

HL L 144/19 1997.6.4.

Így a „közlés” egy átadási eljárást jelent, amelyben a fogyasztónak semmilyen lépést nem kell tennie. Ugyanakkor, ha hiperlinkre kell kattintania, akkor viszont mégiscsak tennie kell valamit.

Így ez az informálási mód nem felel meg az uniós előírásoknak.⁶

I.3. A fogyasztói jogok erősítése – a Bizottság részéről

2012 júniusában a Bizottság felszólította Németországot, hogy módosítsa az üzlethelyiségen kívül kötött szerződésekről szóló rendelkezéseit, mivel azok nem felelnek meg sem az azonos témájú, 85/577/EGK, sem az ezt – az alkalmazás szempontjából 2014. június 13.-tól⁷ – felváltó 2011/83/EU irányelv előírásainak.

Az uniós előírások értelmében a fogyasztó számára nyitva áll egy legalább hét napos határidő, ami alatt elállhat a szerződéstől. A német szabályok azonban feltételként megkövetelik, hogy a fogyasztót a másik fél rábírja a szerződés megkötésére. Ez nem szerepel egyik említett irányelvben sem, és korlátozza az elállási jog gyakorlásának lehetőségét.⁸

A 2012 augusztusában hatályba lépő – fent említett – törvény már nem tartalmazza ezt a kikötést.⁹

II. Egyesült Királyság

Az Egyesült Királyság kormánya a 2011/83/EU irányelv átvételére vonatkozóan 2012 augusztusában konzultációt kezdeményezett, amit november elején zárt le. A konzultáció elindítói alapvetően azokra a területekre fókuszáltak, melyek esetében az irányelv – harmonizációs jellege ellenére – bizonyos fokú szabadságot biztosított a tagállamoknak az implementálás során.¹⁰

II.1. Az Office of Fair Trading véleménye 1. – a hatály kérdése

A 2011/83/EU irányelv alkotói úgy rendelkeztek, hogy az irányelvbeli előírások nem alkalmazandók több szerződésre nézve, köztük azokra, „amelyek szerencsejátékokkal – köztük sorsjátékokkal, kaszinós játékokkal és fogadási ügyletekkel – kapcsolatos, pénzügyi értékkel bíró fogadással járnak.”¹¹

A Tisztességes Kereskedelem Hivatala (Office of Fair Trading) (továbbiakban: a Hivatal) azonban úgy véli, hogy ha a megalkotandó jogszabályban is megtalálható majd ez a kivétel, akkor előfordulhat, hogy bizonyos szerződéseket a fenti kategóriába sorolnak, ugyanakkor azok nem felelnek majd meg a 2005. évi szerencsejátékról szóló törvény

⁶ A Bíróság ítélete a C-49/11. sz. ügyben - a Content Services Ltd és a Bundesarbeitskammer között folyamatban lévő eljárásban 31-33, 51.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62011CJ0049:HU:HTML> (2013. január 29.)

⁷ 2011/83/EU irányelv V. fejezet 28. cikk

⁸ Door-to-Door selling: Commission stands up for consumer rights.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/647&format=HTML&aged=0&language=en> (2012. július 18.)

⁹ General Terms and Conditions for Customers (GTC) and Customer Information 6.1. Right of Withdrawal.

<http://www.mybacknumber.com/terms-and-conditions> (2013. január 29.)

¹⁰ Consultation on the implementation of the Consumer Rights Directive 2011/83/EU. 4., 8. o.

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/32690/12-999-consultation-implementation-of-consumer-rights-directive.pdf (2013. január 30.)

¹¹ 2011/83/EU irányelv I. fejezet 3. cikk (3) bek. c) pont

fogalmának. Így pedig a fogyasztók nem részesülhetnek majd – az Őket egyébként eredetileg – megillető védelemben.

A Hivatal véleményében rámutat arra is, hogy az irányelv alkotói leszögezték, hogy „A szerencsejáték nem tartozhat ezen irányelv hatálya alá. (...) A tagállamok számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy egyéb rendelkezéseket, többek között szigorúbb fogyasztóvédelmi intézkedéseket fogadjanak el e tevékenységek vonatkozásában.”¹²

E szigorúbb intézkedések már léteznek az Egyesült Királyságban a fentebb említett 2005. évi törvény képében, így a Hivatal elengedhetetlennek tartja, hogy a szóban forgó kivételt a jogalkotó olyan mértékben tisztán határozza meg, hogy csak a 2005. évi törvény által felállított ellenőrzési rendszernek megfelelő szerencsejátékokkal kapcsolatos szerződések essenek majd e kivétel kategóriájába (és így kerüljenek majd ki az implementáló jogszabály hatálya alól).

Az irányelv szintén kiveszi a hatálya alól azokat a szerződéseket, melyek tárgya pénzügyi szolgáltatás.¹³ A Hivatal álláspontja szerint a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos járulékos szerződések sem tartozhatnak az irányelv (és így az implementáló jogszabály) hatálya alá.

Mivel azonban a konzultáció éppen ellentétes irányvonalat képvisel, és elindítói e járulékos szerződéseket is besorolják a hatály alá, így a Hivatal javasolja, hogy a jogalkotó mindenképpen rögzítse, hogy a hatállyal kapcsolatos kivételek egyike sem terjed ki a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos járulékos szerződésekre.

Az irányelv kiveszi hatálya alól azokat a szerződéseket is, melyek tárgya ingatlanok vagy ingatlanokkal kapcsolatos jogok megszerzése, illetve létrehozása vagy átruházása, illetve azokat, amelyek tárgya új épületek építése, meglévő épületek jelentős átalakítása, valamint lakóépületek lakáscélú bérbeadása.¹⁴ A Hivatal javasolja e kivétel pontos meghatározását, további részletezését.¹⁵

II.2. Az Office of Fair Trading véleménye 2. – a fogyasztók tájékoztatása és az elállási jog

Az irányelv értelmében – távollévők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződések esetében – a kereskedő nem tesz eleget a díjakra, költségekre, illetve az áruk visszaküldésének költségeire vonatkozó tájékoztatási követelménynek, a fogyasztó nem köteles megfizetni az említett díjakat és költségeket.¹⁶ A Hivatal kifogásolja, hogy ez a rendelkezés nem alkalmazható az üzlethelyiségben megkötött szerződésekre, mivel azok esetében a lehetséges kár ugyanaz, mint a távollévők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződések esetében.

A fogyasztó a kereskedőt az elállási szándékáról köteles tájékoztatni, vagy az irányelvbeli minta felhasználásával, vagy bármilyen más, egyértelmű nyilatkozatba is foglalhatja döntését. A fogyasztót terheli annak bizonyítása, hogy az elállási jogot a rendelkezéseknek megfelelően gyakorolja.¹⁷

A Hivatal – a fentiek ellenére – javasolja, hogy a jogalkotó kötelezze arra a fogyasztót, hogy elállási szándékát egy tartós adathordozó segítségével gyakorolja, így könnyen bizonyíthatja, hogy gyakorolta az elállás jogát és azt, hogy mikor tette ezt. Ezt különösen

¹² 2011/83/EU irányelv I. fejezet (31) preambulum-bekezdés

¹³ 2011/83/EU irányelv I. fejezet 3. cikk (3) bek. d) pont

¹⁴ 2011/83/EU irányelv I. fejezet 3. cikk (3) bek. e), f) pont

¹⁵ Consultation on the implementation of the Consumer Rights Directive 2011/83/EU – The OFT’s response to the Government’s consultation. 8., 9. o.

http://www.of.gov.uk/shared_of/reports/of_response_to_consultations/OFT1461resp.pdf (2013. január 30.)

¹⁶ 2011/83/EU irányelv III. fejezet 6. cikk (6) bek.

¹⁷ 2011/83/EU irányelv III. fejezet 11. cikk (1), (4) bek.

fontosnak tartja a kereskedő – elállás esetén felmerülő - visszatérítési kötelezettsége és a fogyasztó áru-visszaküldési kötelezettsége miatt.¹⁸

II.3. A Which?¹⁹ észrevételei

Az irányelv több alkalommal szól a fogyasztó „kifejezett hozzájárulásáról”, „kifejezett beleegyezéséről”, „kifejezett kérelméről”. A Which? szerint a kereskedők számára kifejezetten hasznos lenne – mivel a felsoroltakat feljűk kell kifejteni – ha létezne útmutató e kifejtésre nézve.

A Which? úgy véli, mindenképpen pontosítani kellene az üzlethelyiség fogalmának azt a részét, hogy „bármely ingó kiskereskedelmi üzlethelyiség, ahol a kereskedő a tevékenységét rendszeres jelleggel folytatja”.²⁰

Így pl. abban a kérdésben, hogy az adott kereskedőnek milyen hosszú ideig kell tevékenységét folytatni ugyanabban a helyiségben ahhoz, hogy az üzlethelyiségnek minősülhessen.

A szervezet szükségesnek találja azt is, hogy a kereskedő az irányú köteleessége kapcsán, miszerint informálnia kell a fogyasztót a jótállás létezéséről, a jogalkotó határozza meg, hogy pontosan miben álljon ez a tájékoztatás (pl. a kereskedőnek el kell-e magyaráznia, hogy a jótállás pontosan mit is jelent – a Which? szerint mindenképpen).

Több, az irányelven használt, de nem definiált kifejezést mindenképpen meghatározná a Which? – a következő kérdések miatt:

- áruk, amik természetűknél fogva nem küldetők vissza postai úton – ez a meghatározás vajon kiterjed a törékeny árukra is?
- a fogyasztó által megadottak alapján elkészített, vagy a fogyasztó személyére szabott áruk – ez pl. magában foglalja azt az esetet is, amikor a kereskedőnek ki kell cserélnie az ablaküveget egy megfelelő méretre (noha az üvegek standard méretben kaphatóak)?
- pontosan milyen áruk nem küldhetők vissza egészségvédelmi okokból (az elállási jog alóli kivételekről szóló, 16. cikk vonatkozásában)?
- mit kell a „mindennapi élet ügyletei” kifejezés alatt érteni (az ezeket magukban foglaló szerződésekre a tagállamoknak nem kell alkalmazniuk az irányelvbeli tájékoztatási követelményeket²¹)?
- mit kell érteni meglévő épületek jelentős átalakításán (az irányelv nem alkalmazandó olyan szerződésekre – többek között – melyek tárgya ez²²)?

Ezeket túl a Which? szeretné tisztázni, hogy a rendelkezések milyen mértékben alkalmazhatóak online aukciókra.

Nyomatékosan javasolja a szervezet, hogy a kormány önálló konzultációt kezdeményezzen a 19. cikk vonatkozásában, melynek értelmében: „A tagállamok megtiltják a kereskedőknek, hogy az általuk az adott fizetési mód igénybevétele után fizetendő díjat meghaladó díjat terheljenek a fogyasztókra.”²³ A Which? szerint e cikk átvétele részletes útmutatást kíván.

¹⁸ Consultation on the implementation of the Consumer Rights Directive 2011/83/EU – The OFT’s response to the Government’s consultation. 9., 10. o.

2011/83/EU irányelv III. fejezet 13. cikk (1) bek., 14. cikk (1) bek.

¹⁹ A Which? egy londoni székhelyű szervezet, egyike a legnagyobb európai fogyasztói szervezeteknek. <http://www.which.co.uk/about-which/contact-us/address/> (2013. február 13.)

²⁰ 2011/83/EU irányelv I. fejezet 2. cikk 9. b)

²¹ 2011/83/EU irányelv II. fejezet 5. cikk (3) bek.

²² 2011/83/EU irányelv I. fejezet 3. cikk (3) bek. f) pont

²³ 2011/83/EU irányelv IV. fejezet 19. cikk

A Which? támogatja, hogy egyértelműen meghatározott jogorvoslati jogokat kell beépíteni az implementáló jogszabálya, ugyanakkor önmagában ezt nem tartja elegendőnek ahhoz, hogy a fogyasztók megfelelő szintű védelemben részesülhessenek. A szervezet véleménye szerint elengedhetetlen, hogy mind a fogyasztókat, mind a kereskedőket tájékoztassák jogaikról, továbbá, hogy a jogorvoslati eljárás legyen gyors, egyszerű és használata ne legyen költséges.

A Which? ugyanakkor nem támogatja, hogy az adott szerződést érvénytelennek nyilvánítsák csak azért, mert a kereskedő nem tett eleget az általános tájékoztatási követelményeknek, hiszen ez a fogyasztók érdekeivel is ellentétes (pl. ha a fogyasztók szeretnék alkalmazni a szerződést – a hiányzó információk ellenére).

Azonban előfordulhat, hogy az információ hiánya kritikus pont és esetleg olyan üzleti döntés meghozatalára készíti a fogyasztót, melyet egyébként nem hozna meg. Erre nézve a Which? úgy véli, hogy mindenképpen garantálni kell a jogorvoslati lehetőségeket.

Ezt a szervezet a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló, 2005/29/EK irányelvet (továbbiakban: UCP irányelv) implementáló jogszabályokban található jogorvoslatok alkalmazásán keresztül véli megvalósíthatónak.²⁴

III. Írország

A 2011/83/EU irányelvet ugyan 2013. december 13.-ig kell implementálni, de Írország munkaügyekért, vállalkozásokért és innovációért felelős minisztere úgy döntött, hogy két cikket hamarabb kell átültetni a nemzeti jogi rendelkezések közé.

Ez a kettő:

- a 19. cikk a fizetési eszköz használati díjairól,
- a 22. cikk a többlettösszegek fizetéséről. Az implementálás sikere érdekében 2012 szeptemberében a miniszter konzultációt indított, melyet október 12.-én zárt le.²⁵

III.1. A 19. cikkről

A cikk értelmében a tagállamok megtiltják a kereskedőknek, hogy az általuk az adott fizetési mód igénybevétele után fizetendő díjat meghaladó díjat terheljenek a fogyasztókra.²⁶

Létezik olyan álláspont, miszerint az ilyen jellegű terhelés megtévesztő kereskedelmi gyakorlatnak minősül. Ennek a UCP irányelv 6. cikke az alapja, ami szerint egy kereskedelmi gyakorlat megtévesztő tevékenységnek számít, ha hamis információt tartalmaz és ezáltal – valótlan vagy bármilyen módon - félrevezeti (vagy vezetheti) az átlagfogyasztót, még akkor is, ha az információ egyes elemek közül egy vagy több tekintetében tényszerűen helytálló és ténylegesen vagy valószínűsíthetően arra készíti a fogyasztót, hogy olyan üzleti döntést hozzon, melyet egyébként nem hozott volna meg.

Az „egyes elemek” között szerepel az ár vagy az ár kiszámításának módja, vagy különleges árkedvezmény megléte²⁷ - így kapcsolódik a 19. cikkhez.

²⁴ Consultation Response – Implementing the Consumer Rights Directive. 1., 2., 7-10. o.
<http://www.which.co.uk/documents/pdf/which-response-implementing-the-consumer-rights-directive-301581.pdf> (2013. január 30.)

²⁵ Consultation on Article 19 (fees for the use of means of payment) and Article 22 (additional payments) of Directive 2011/83/EU on consumer rights. 3., 56. o.
<http://www.djei.ie/publications/commerce/2012/arts19&22crd.pdf> (2013. február 28.)

²⁶ 2011/83/EU irányelv IV. fejezet 19. cikk

²⁷ A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai

Ugyanakkor a szóban forgó rendelkezést a megtévesztő mulasztásokhoz is kapcsolják, mivel azok akkor azonosíthatók, ha a kereskedelmi gyakorlat a tájékozott ügyleti döntéshez szükséges jelentős információt hagy ki, vagy ha azt a kereskedő elhallgatja, illetve homályos, érthetetlen, félreérthető, vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre. Vásárlásra való felhívás esetére pedig a UCP irányelv meg is jelöl jelentős információként – többek között – egyes költségeket, az adóval növelt árat és az ár számítás módját.²⁸

Mind a megtévesztés, mind a mulasztás azonosítható a 2011/83/EU irányelv 19. cikke vonatkozásában, amennyiben a díjról való - a kereskedő részéről végzett - tájékoztatás alatt megvalósulnak a fent említettek.

Az irányelv – a szóban forgó cikkben - ugyan „fizetési módokról” szól, de nem nevesít meg egy konkrét formát sem. Így e cikk – elvileg - alkalmazható bármilyen fizetési módra, még a jövőben kialakítottakra is.

Írország szempontjából további problémát jelent, hogy a fizetendő díjakra ugyan alkalmazandók az általános fogyasztóvédelmi szabályok, de nem létezik olyan jogszabályi rendelkezés, ami konkrétan a fogyasztói ügyletekben alkalmazott díjakra vonatkozna.²⁹

Zárszó

Az Európai Unió fogyasztókat érintő, utóbbi években kibocsátott irányelvei erősen információ-központúak – ahogy az a fentiekből is kiderül – és ez igaz a 2011/83/EU irányelvre is.

Két féle információval találkozunk e jogforrásban:

- azok, melyek a távollevők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződésektől eltérő szerződésekkel kapcsolatosak,
- és azok, amik a távollevők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződésekkel kapcsolatosak.

A tájékoztatásra vonatkozó szabályok – meglehetősen – részletes volta két komoly aggodalomra ad okot **Marco F. Campagna**³⁰ szerint. Egyrészt tény, hogy a fogyasztók általában nem szívesen olvasnak - megfelelő alaposággal – hosszú és részletes szövegeket, ami végül is a kereskedőknek kedvez, hiszen – kihasználva e tényt – megtehetik, hogy – az irányelvhez képest is – túlzó mértékben rögzítik az információkat (feltételezve, hogy a fogyasztók nem fogják elolvasni ezeket).

Másrészt az irányelv alkotóinak szándékait meghiúsíthatja, hogy a technológia és a piac változásai „elavulttá” teszik az információkra/tájékoztatásra vonatkozó szabályokat. Így pedig valószínű, hogy a nemzeti jogalkotók kénytelenek majd az említett szabályokat rendszeresen felülvizsgálni és módosítani.

Az irányelv egyik kritikus pontja, hogy nem szól a jogkövetkezményekről arra az esetre, amennyiben a tájékoztatás elmaradna.³¹ Vagyis az alkotók nem határozták meg,³² hogy pl. a

parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv HL L 149/22 2005.6.11.

2. fejezet 1. szakasz 6. cikk (1) bek. d) pont

²⁸ 2005/29/EK irányelv 2. fejezet 1. szakasz 7. cikk (1), (2) bek., (4) bek. c) pont

²⁹ Consultation on Article 19 (fees for the use of means of payment) and Article 22 (additional payments) of Directive 2011/83/EU on consumer rights. 14., 15., 22. o.

³⁰ A Columbia Law School vendégelőadója, a Max Planck Institute for Comparative and International Private Law vendégkutatója, a Viterbo-i egyetem oktatója.

³¹ Az egyedüli kivétel ez alól a 10 cikk, mely értelmében, ha a kereskedő elmulasztja az elállási jogra vonatkozó tájékoztatást, az elállási időszak az eredeti elállási időszak lejártá után 12 hónappal jár le.

2011/83/EU irányelv IV. fejezet III. fejezet 10. cikk (1) bek.

fogyasztó felléphet-e (és milyen feltételek esetén) a (lehetséges) károk megtérítése érdekében. Ugyanakkor ez a hiány érthető, mivel jóformán lehetetlen olyan formában meghatározni jogorvoslati lehetőségeket, ami az Unió valamennyi tagállamának jogával konzisztens lenne.

Marco F. Campagna ugyanakkor rámutat, hogy a fentiekből az is következik, hogy a tagállamok az implementálás során majd – a jogorvoslatok vonatkozásában legalábbis – egymás nemzeti jogainak ellentmondó szabályokat állapítanak meg.³³

Az említett problémák már jelentkeztek a gyakorlatban, erre az ismertetett tagállami jogalkotói folyamatoknál több példa is fellelhető, melyek megismerése talán a magyar jogalkotót is segíti az implementálás során.

³² Figyelemre méltó, hogy bár egy információ-központú irányelvről van szó, az alkotók kifejezetten az áru elveszése, illetve sérülése, valamint le nem (vagy nem az irányelvnek megfelelő) szállítása esetére kívánnak garantálni jogorvoslatot a fogyasztók számára, pl. a kártérítés lehetőségét.

2011/83/EU irányelv (53), (55) preambulum-bekezdés

³³ Campagna, Marco F.: Transparent Consumer Information in Directive 2011/83/EU. 36., 39-41. o. In The Columbia Journal of European Law, 2012/36. szám, <http://www.cjel.net/wp-content/uploads/2013/01/m.campagna.pdf> (2013. február 18.)